

Rosalía, aínda que nos poemas se identificaba coas mulleres das aldeas, e sabía expresar os pensamentos e sentimentos delas, vestía á moda urbana, como calquera moza ou muller de cidade da súa época.

A roupa non se vendía xa feita en tendas. Facíase a man, cortando os tecidos e coséndoos, na casa ou nun obradoiro de costura, e custaba moi cara. Non podían ser compradas máis que unhas poucas pezas, que había que coidar para facelas durar moitos anos.

As mulleres das cidades, cando podían ir á moda lucían peiteados moi elaborados, con roupas cheas de lazos e adornos, e vestían sempre saias longas, até os pés

O coidado e ás veces tamén a feitura da roupa era labor das mulleres da casa. Coser, remendar e zurcir as pezas gastadas ou rachadas, lavar, tender, secar e pasar o ferro eran tarefas pesadas e repetidas que había que facer a man, sen máquinas que axudasen nos labores.

Os homes máis elegantes usaban chapeus altos, as chisteras. Era elegante vestir á última moda, con pantalóns longos e gravatas ou lazos no pescozo. Usaban chalecos, e os que tiñan reloxo, que eran moi caros, levábanos nun peto do chaleco prendido cunha cadea. Cando ía frío usaban abrigos ou chaquetóns parecidos aos actuais. Calzaban zapatos de coiro, moi semellantes aos de hoxe en día.

3 O tempo de Rosalía

A roupa e o vestido...

... entre Cantares Gallegos (1863) e Follas Novas (1880).

Son anos nos que aínda mulleres e homes visten roupas artesanais, feitas na casa con tecidos de liño ou la, seguindo a tradición, pero van chegando prendas feitas por encargo ou en fábricas, con novos materiais, como o algodón, e novas feitura, máis á moda.

Por non teren recursos para as comprar, as xentes das aldeas e vilas pequenas, aínda visten prendas tradicionais, que son moi diferentes ás que usamos hoxe en día.

Os que poden adquirir as novas modas, sobre todo nas cidades, visten estas roupas modernas, máis parecidas ás que nos poñemos na actualidade, moitas veces máis prácticas e cómodas. Co paso do tempo iran substituíndo as tradicionais.

No tempo de Rosalía as roupas de homes e mulleres eran totalmente diferentes, e ningunha peza era compartida. Parecería moi estraño vestir unha muller calzóns ou pantalóns, por seren prendas masculinas.

As mulleres cubrían a cabeza cunha cofia ou pano.

Sobre a camisa levaban o dengue, e por riba da enagua, o refaixo e a saia, cun mandil por diante e pano cubrindo a cabeza.

Nas festas e celebracións usaban a roupa mellor que tiñan e con máis adornos: cofias, cintas, mantelos, alfaías, chaquetas ou zapatos, que non poñían a diario.

No inverno calzaban zocas para protexeren os pés da humidade, no verán ían descalzas.

*Nosa Señora da Barca
ten o tellado de pedra;
ben o pudera ter de ouro,
miña Virxe, se quixera.*

Canta xente..., canta xente
por campiñas e por veigas!

Canta polo mar abaixo
vén camiño da ribeira!

[...]

Cantos dengues encarnados!

Cantas sintas amarelas!

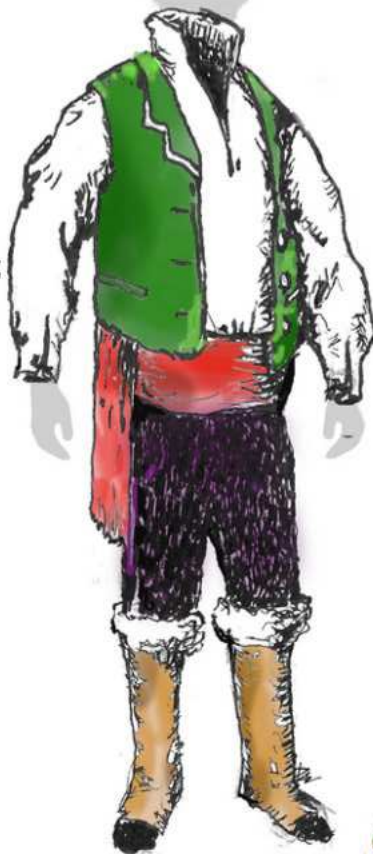
Cantas cofias pranchadiñas
desde lonxe relumbrean,
cal si fosen neve pura,
cal froles da primaveira!

[...]

As de Muros, tan finiñas,
que un coidara que se creban,

elas de negro se visten,
delgadiñas e lixeiras,
refaixo e mantelo negro,
zapato e media de seda,
negra chaqueta de raso,

mantilla da mesma peza,
con terciopelo adornado,
canto enriba de si levan;
fillas de reinas parecen,
griegas estatuas semellan
si a un raio de sol poniente
repousadas se contempran;
ricos panos de Manila,
brancos e cor de sireixa,
cruzan sobre o seu seio
con pudorosa modestia,
e por entre eles relosen,
como brillantes estrelas,
aderesos e collares
de diamantes e de pelras,
pendentes de filigrana
e pechuguíñas de cera.
As de Camariñas visten
cal rapaciñas gaiteras,
saías de vivos colores
polo pescozo da perna,
lucindo o negro zapato
enriba de branca media;
chambras feitas de mil raias
azuladas e vermellas.

Os homes cubrían a cabeza coa monteira, aínda que se foi poñendo de moda a boina.

Sobre a camisa levaban chaleco, e unha faixa na cintura. Nas pernas gastaban calzón curto, até o xeonllo, deixando ver o final das cirolas (que era roupa interior) e as medias, pero a moda foi preferindo os pantalóns longos como prenda habitual.

Nos pés podían levar zocas, que eran unha especie de bota de coiro con sola de madeira.

